

Nieuw spoor van Jaap Meijer in Groningerland: bundel balladen

■ WINSCHOTEN – De vierde mei en Winschoten: als combinatie een zowel geestelijk als lichamelijk te zware belasting voor dr. Jaap Meijer om op die dag naar zijn geboortestad te komen. Zoals hij als Saul van Messel al dichtte in *'Schoolreisje, jaargang 1926': vierde mei/jodenballade, laagste klas/dodenparade*. Een van zijn bibliografen en goede vrienden, Pieter Jonker uit Haule, zei het aldus: „De oorlog heeft Winschoten van Jaap Meijer afgepakt”.

Door **Johan Poppen**

De Stellingwarver streektaalfunctionaris nam daarom de taak op zich het eerste exemplaar van 'Monumentenzorg' aan Winschotens burgemeester drs. J.J. Postma te overhandigen. Hij deed er ook het zetje en de opmaak voor, overeenkomstig de uitvoering van 'Vaderland in den vreemde' (4/5 mei 1982), de eerste joodse balladen uit Groningerland bevattend.

Meijers laatst verschenen bundel bevat zeven nieuwe, met naast het titelgedicht: 'De rebbe van Reiderland', 'De baltekeie van Finsterwolde', 'Enumatil', 'Westerwolde', 'Ontbijt' en 'Adbiesgoul', tussen 1985 en 1988 ontstaan. Alleen 'Westerwolde' is eerder gepubliceerd. De uitgave (nummer 1 van Nobilis, Oosterwolde) is bedoeld als Meijers zoveelste literaire bijdrage tot de cultuurgeschiedenis der omgekomen Joden in de provincie Groningen.

Nuchter

Jonker kenschetste de nieuwe ballades als nuchter, begrijpelijk, scherp, grimmig en bitter, maar wel iets berustender van toon dan de voorgaande. Hij

sprak de hoop uit, dat Winschoten het wegvoeren van 448 joodse stadgenoten steeds op waardige wijze blijft herdenken. Burgemeester Postma stelde, dat het werk van Meijer/Van Messel ook hier een eigen spoor zal nalaten. „Het blijft getuigenis afleggen van een wil tot ondanks alles onvernietigbaar leven”.

Op de geluidsband was de dichter zelf te beluisteren in het titelgedicht: *er stonden drie sjoeltjes in groningerland alleen mijn geheugen houdt ze in stand... ..wie in dat gewest naar die sjoeltjes zoekt krijgt nul op het rekwest: ze zijn afgeboekt*. Bij die laatste regel kreeg het scherpe in Meijers stem even de overhand op het meer berustende...

De eerste uitreiking van 'Monumentenzorg' gebeurde in de raadzaal ten overstaan van het voltallige college van B en W, Meijers 'gids' in Groningen Jan Beijert en vertegenwoordigers van Grunneger Toal, Bouk, Schrieversverenigen en Oud-Winschoten. De rest van de totale oplage (200 stuks, genummerd en door de dichter getekend) was te koop voor de deelnemers aan de 'stille tocht'. Zolang de voorraad strekte, kregen zij het boek 'Hou vreemd ik blijf' (1985, samengesteld door Jonker, Margareta Kool en Adri Offenberg) daarbij cadeau.

Meijer is momenteel bezig met het voltooiën van een boek, waarin hij beschrijft, hoe hij zijn eerste jeugdijaren (1912 tot 1926) heeft ondergaan in *Winschoten: snijbonen en het joodse lot geur van mijn jeugd uit keulse pot (de windroos, 1972)*. In september wordt er in zijn geboortestad aan zijn gehele werk een tentoonstelling gewijd.